

ting-nýtt

Hilmar og Jógvan halda ikki at samtyktin er ábyrgdarleys

Teir taka soleiðis ikki undir við Paula Ellefsen, tá hesin sigur, at lögtingssamtyktin um yvirtøku av havbotni og undirgrund er ábyrgdarleys. Atli Dam vísir á, at samtyktin er fult í tráð við heimastýrslógina

Hilmar Kass og Jógvan Sundstein halda ikki, at lögtingssamtyktin um yvirtøku av undirgrundini og havbotninum er ábyrgdarleys.

Tað ger aftur imóti «samstarvsfelagi» teirra, Pauli Ellefsen, lögmaður. Hann hevur á lögtingi skýrt samtyktina fyri ábyrgdarleysa og segði í tí viðfangi, at hon niðurbreyt virðingina fyri Føroya lögtingi.

Ti hevur tjóðveldisflokkurin skotið upp, at hetta málið kemur til viðgerðar í tinginum beinanvegin. Og tá málið hjá tjóðveldisflokkinum kom fyri, spurdi Erlendur Patursson, hvørja áskoðan floksformenninir í fólkaflokkinum og sjálfstýrisflokkinum høvdu. Og um teir styðjaðu Paula Ellefsen í hesum máli.

Hilmar Kass segði, at samtyktin var demokratisk og at hon kundi vera grundarlag undir viðari samráðingum um málið og at hann var ikki samdur við lögmann.

Jógvan Sundstein helt, at talan var um eina ábyrgdarfulla avgerð. Hann visti eisini á, at tá samráðingar um samtykt-

ina koma í lag skal annaðhvørt fólkaflokkurin ella sjálfstýrisflokkurin færa tingingarnar.

Lögmaður tók eisini orðið. Hann segði, at samtyktin var ikki væl undirbygd, tí um so var, so var meira fingið av skafti í hesum máli.

Pauli Ellefsen helt, at tað minkaði um virðingina fyri tinginum millum almenningin, at einki var hent í hesum máli. Hann ivaðist í, at samtyktin kundi fremjast.

Fleiri samráðingar hava verið við danir um spurningin, men danir hava viljað kannað spurningin, áðrenn teir tóku støðu, visti Atli Dam á.

Atli Dam upplýsti annars, at tá uppskotið til samtyktina var fyri í 1975, varð gjølliga kannað, um hon samsvaraði við heimastýrslógina.

— Ábyrgdin er fult í tráð við heimastýrslógina, segði Atli Dam.

Hóast Erlendur Patursson aftur spurdi, um Jógvan Sundstein styðjaði Paula Ellefsen, fekk hann einki svar. Jógvan Sundstein bert smírdist í formansstólinum. Og tað gjørdi lögtingið eisini.

Eykajáttanin til Strandferðsluna ov lág

Tí hevur Atli Dam vegna javnaðarflokkin skotið upp, at spurningur kemur til viðgerðar í lögtinginum

Landsstýrið hevur søkt figgjarnevdina um átta milliónir kr. í eykajáttan til Strandferðsluna fyri figgjarárið 1981—82.

Men Atli Dam, sum er limur í figgjarnevndini, metir, at hendan játtanin er ov lágt sett. Hann heldur, at tørvurin verður 12—14 mill. kr., tá Tyrulúflugvingin verður tikin við.

Hann hevur tí skotið upp, at lögtingið viðger spurningin um eykajáttan.

Annars sigur Atli Dam í viðmerkingunum til upp-

skotið, at tá lögtingið viðgerði figgjarlógina í vár, visti andstoðan greitt á, at tað var ósamsvarandi tí praktiskt ógjørliga, at skera játtanina hjá Strandferðsluni niður við 16 mill. kr.

— Skulu nú 12—14 mill. kr. játtast afturat í figgjarnevndini, vil hetta í ávisan mun káma út yvir tann veruleika, at samgongan í vár royndi at skapa eina skeiva mynd av evnum sínum at fremja effektivt sparing, sigur Atli Dam m. a. í viðmerkingunum til uppskotið.

Størsta skipið í flotanum kostaði 40 mill. kr. Trupulleikar og óhapp hava gjørt, at hallið er so stórt, at landsstýrið má veðhalda fyri 21 mill. kr.

3,6 mill. kr. í halli — klárar ikki rentur og avdrøg

Hilmar Kass: eingin spyr, um felagið er solvent ella ikki. Landsstýrið og fleiri politikkarar meta, at talan er um eina nýggja vinnu, sum ikki kann forrenta seg ta fyrstu tíðina. Tí má Gullfennur ikki fara av landinum

Fyrstu nýggju mánaðirnar í ár hevði Gullfennur 3,6 mill. kr. í rakstrarhalli. Hetta upplýsir landsstýrið í viðmerkingunum til uppskotið um, at landsstýrið fær heimild at veðhalda fyri 1. og 2. prioritetslánunum í m.tr. Gullfinni.

Tá eru rentur og avdrøg ikki iroknað. 2,3 mill. kr. fullu til gjalddingar í juli og í januar skulu 2,2 mill. kr. gjaldast.

Landsstýrið upplýsir, at felagið ikki er fært fyri at gjalda hesi gjöldini, sum eru av 1. og 2. prioritetslánunum eins og felagið heldur ikki klárar at gjalda av lægri prioritetslánunum.

Peningastovrnarnir, sum hava lænt lánini, hava boðað landsstýrinum frá, at felagið hevur ikki møguleika at renta og rinda skuldina aftur. Teir vilja tí, um ikki endalig loysn fæst, halda fram við tving-silsinnheitingunum.

Landsstýrið metir, at tað er ikki rætt, at Gullfennur fer av landinum nú, tí hann hevur ikki fingið roynt veruliga vegna trupulleikar og óhapp í bestu veiðutið. Eisini heldur landsstýrið, at tað er neyðugt við eini ávísari royndartíð bæði hjá manning, við reiðskapi og viðgerð á landi.

So at siga eingin eginpeningur

Undir umrøðuni av landsstýrisuppskotinum undraðist Hilmar Kass á, at sokallaðir liberalir politikkarar ikki settu spurnartekin við, um eitt felag var solvent ella ikki.

Sjálur metti Hilmar Kass, at alt ov lítið av eginpeningi var til staðar, tá skipið varð keypt. Hann visti á, at eginpeningin var fyri stóran part skattur, sum felagið annars skuldi góldið.

(Hetta er í samband við søluna av øðrum skipi, áðrenn Gullfennur varð keyptur. Tá var partur av vinninginum góldin eigarum, meðan restin, sum skuldi verið góldið í skatti, varð sett sum eginpeningur, treytað av at Gullfennur beinanvegin varð avskrivaður við rættliga stórar upphædd, blaðm.)

Hilmar Kass visti á, at sambært stuðlslógávu kundu veðhald veitast, men lógin segði ikki, at tey skuldu veitast. Og tá slik hol vóru uppdagað, skuldi tað ikki verið góðtikið, at skattur kundi brúkast sum eginpeningur.

Hilmar Kass segði, at var skatturin burtur, so var felagið eftir liberalum sjónarmiðum farið á húsangang.

Framsøgumaður sjálfstýrisflokksins dugdi ikki at skilja, hvi landsstýrið skuldi fara at veðhalda fyri milliónum, tá hús vóru seld, um viðkomandi eigari kanska skyldaði einar 200.000 kr.

Átti at kannast betur

Annars ferði Hilmar Kass fram, at feløg sum komu til landið fyri at biðja um pening, áttu at verið kannað nógvar betur, áðrenn tey fingur nakað.

Hann visti á dómi, har órimuliga høgur lönir vóru útgóldnar, men so tá tað gekk illa, komu somu feløg til landsstýrið fyri at biðja um hjálp.

Hann helt, at nágreinligar upplýsingar um rakstur og útlit áttu at verið fingin til vega, áðrenn veðhald vóru givin.

Hilmar Kass tók Giljanes, sum fyri stuttum fekk 6,8 mill. kr. í kreppuláni, sum

dómi. Hann segði at tá málið varð fyrri í figgjarnevndini kon fram, at triggjar stjóralønir, í alt 360.000., vóru útgóldnar. Harafturat var tilskilað, at meira fór at verða tikið í framtíðina.

Eisini visti hann á, at ein annar postur var upp á 192.000 kr. fyri sølur. Hann ivaðist ikki í, at hesin peningurin var farin í somu lúmmar.

Nógv stríð og strev

Áge Ellefsen upplýsti, at talan var bert um ein stjóra, men at tveir persónar høvdu hjálpt til. Hann segði, at hesir høvdu havt nógvar stríð av Giljanesi og at tað hevði verið ein torfør uppgáva at sleppa av við framleiðsluna.

Áge Ellefsen segði, at skuldi hann sammeta tingmannalønina, og arbeiddi, sum lá aftanfyrir, sum er um 100.000 kr., og nevndu stjóralønir, so hevði hann havt nógvar ferðir so nógvar arbeiði av Giljanesi. Harafturat visti hann á, at eigararnir høvdu sett hús og ognir í veð fyri tilsamans 5,7 mill. kr.

Annars upplýsti hann, at higartil í ár høvdu teir ikki útgóldið nakrar stjóralønir, men at teir ætlaðu sær eina samsýning.

Stórt tiltak

Atli Dam segði, at Gullfennur var eitt stórt tiltak, sum hevði gingið verri, enn roknað varð við, tá skipið varð keypt.

Hann visti á, at talan var um eina nýroynd, sum skipið var fært fyri at fremja, tá tað galt sjálva veiðuna.

Formaður javnaðarflokksins segði, at hann var imóti at

3 svara

Hvat heldur tú um aktuella støðuna í Pólandi?

Hans Jørgensen, lærari:

— Tað var altíð væntandi, at okkurt fór at henda. Tó er tað ein ugggi at tað er Jaruzelski og ikki Bresjnev, sum setti hervaldið inn. Vónandi fara póleningar sjálvir at klára sínar økonomisku trupulleikar, soleiðis at framhaldið demokratisering kann fara fram. Sjálur trúgvi eg at tað vendist ikki aftur í Pólandi. Solidaritet er ikki bara Leck Walesa, men ein hópur uppá 9 mill. arbeiðarar umframt pólsku kirkjuna, sum eisini er ein sterkur partur í demokratiseringsstræmbanini.

Samanumtikið kunnu vit bert vóna, at risa-veldini halda fingranar burtur fyri einaferð skyld.

Sonne Smith, útvarpsmaður:

Hon er syndarlig. Tað ber so ikki til at hava tvær stjórnir í einum landi — so mugu teir sjálvir velja.

Niclas Jespersen, fyrr. politistur:

— Hetta sum hendi var væntandi. Eg haldi, tað er lóg, at tað ikki er hent fyrr, tí Solidaritet hevur gingið nógvar longri enn eg hevði trúð at teir tóru í einum kommunistiskum landi. Annars haldi eg ikki, at Solidaritet hevur verið diplomatiskt nokk. Sjálur vóni eg ikki, at Sovjet ger innrás. Vónandi kunnu teir loysa sínar trupulleikar sjálvir.